

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมาตรฐานด้านการเรียนการสอน โรงเรียนวัดทางพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ผู้วิจัยสรุปผลการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
  - 2.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล
  - 2.2 ขั้นตอนดำเนินการวิจัย
  - 2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
  - 2.4 การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล
3. สรุปผล
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มาตรฐานด้านการเรียนการสอนของโรงเรียนวัดทางพูน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1
2. เพื่อพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มาตรฐานด้านการเรียนการสอนของโรงเรียนวัดทางพูน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล
  - 1.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 8 คน
    - 1.1.1 ผู้วิจัยซึ่งรับผิดชอบงานประกันคุณภาพภายใน
    - 1.1.2 ผู้บริหารโรงเรียน

1.1.3 หัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานบุคคล

1.1.4 ครูที่รับผิดชอบงานวิชาการ จำนวน 5 คน

2.2 ผู้ให้ข้อมูล ครูปฏิบัติการสอนในปีการศึกษา 2553 จำนวน 14 คน

2. ขั้นตอนดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมาตรฐานด้านการเรียนการสอน ของโรงเรียนวัดทางพูน ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันศึกษาเอกสารจากรายงานการประเมินตนเอง (Self Study Report) ปีการศึกษา 2552 และจากการสำรวจร่องรอยเอกสารการปฏิบัติงานของครู ปรากฏ ดังนี้

มาตรฐานด้านการเรียนการสอน อยู่ในระดับดี ในมาตรฐานที่ 9 ส่วนมาตรฐานที่ 10 อยู่ในระดับปรับปรุง เมื่อศึกษารายตัวบ่งชี้ ปรากฏดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ครูมีความรู้ความเข้าใจในเป้าหมายการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับปรับปรุง

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ครูมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับปรับปรุง

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับปรับปรุง

ตัวบ่งชี้ที่ 4 ครูมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง และของผู้อื่น อยู่ในระดับพอใช้

ตัวบ่งชี้ที่ 5 ครูมีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน อยู่ในระดับปรับปรุง

ตัวบ่งชี้ที่ 6 มีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ อยู่ในระดับพอใช้

ตัวบ่งชี้ที่ 7 มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ อยู่ในระดับปรับปรุง

ผู้วิจัยสรุปผลจากการศึกษาเพื่อจัดเก็บเป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนพัฒนาตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้

ระยะที่ 2 พัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในมาตรฐานด้านการเรียนการสอน ของโรงเรียนวัดทางพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โรงเรียนมีสภาพปัญหาที่ต้องดำเนินการพัฒนามาตรฐานด้านการเรียนการสอน ตามมาตรฐานข้อ 10 ตัวบ่งชี้

ที่ 1,2,3,4,5,6 และ 7 ในระยะนี้ผู้วิจัยใช้รูปแบบการพัฒนาจากข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในระยะที่ 1 โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ตามกรอบแนวคิดของ เคมมิสและแม็กแท็กการ์ด (ประวิต เอราวรรณ์, 2545; อ้างอิงมาจาก Kemmis and Mc Taggart, 1981) เพื่อพัฒนา การดำเนินงาน การประกันคุณภาพภายในมาตรฐานด้านการเรียนการสอนของ โรงเรียนวัดทางพูน สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยดำเนินการเป็น 2 วงรอบ (Spiral) แต่ละวงรอบ ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การปฏิบัติ (Action) การสังเกต (Observation) และการสะท้อนผล (Reflection) ซึ่งมีรายละเอียดและขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

วงรอบที่ 1

1. ขั้นการวางแผน (Planning)

1.1 สภาพปัจจุบันการดำเนินงานและปัญหา

1.1.1 สภาพปัจจุบันการดำเนินงานโรงเรียนวัดทางพูนได้จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย ผู้เรียนทุกคนจะได้รับ การศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะที่ พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเต็มศักยภาพ โรงเรียนวัดทางพูนได้ยึดหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานและระดับปฐมวัย ตามประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่ 2544 ได้ดำเนินการดังนี้ จัดโครงสร้างการบริหารจัดการที่เอื้อต่อคุณภาพการศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพ จัดระบบสารสนเทศ กำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตรวจสอบทบทวนและรายงาน การดำเนินงานและจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

1.1.2 ปัญหาการดำเนินงาน จากการศึกษาที่โรงเรียนได้ดำเนินการประกันคุณภาพ ภายในดังกล่าว ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้ศึกษาจากเอกสารรายงานการประเมินตนเอง ปี พ.ศ. 2552 และจากการสำรวจร่องรอยเอกสารหลักฐานการปฏิบัติงานของครู ปรากฏว่าโรงเรียนประสบปัญหา ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในมาตรฐานด้านการเรียนการสอน คือมาตรฐานที่ 10 ครูมี ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งผลจาก การประเมินตนเองปรากฏว่า มาตรฐานที่ 10 อยู่ในระดับปรับปรุง

จากปัญหาดังกล่าว กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ประชุมปรึกษาหารือเพื่อหาแนวทาง วิธีการมาตรการในการแก้ปัญหาเพื่อที่จะพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในมาตรฐาน ด้านการเรียนการสอนของโรงเรียนวัดทางพูน ให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ จึงได้กำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาครูดังนี้

1.2 กลยุทธ์การพัฒนา กลุ่มผู้ร่วมวิจัย ได้ร่วมกันกำหนดจากสภาพปัจจุบันและปัญหาได้กลยุทธ์ในการพัฒนา ดังนี้

1.2.1 การสร้างความตระหนัก ประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้

1.2.1.1 การประชุมชี้แจง

1.2.1.2 การศึกษาเอกสาร

1.2.1.3 การฝึกอบรม

1.2.2 การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้

1.2.2.1 การสังเกตการปฏิบัติงาน

1.2.2.2 การรายงาน

1.2.2.3 การประชุม

1.3 แผนปฏิบัติงาน (Action Plan) กลุ่มผู้ร่วมวิจัยนำกลยุทธ์การพัฒนามาจัดทำแผนปฏิบัติการ ดังนี้

1.3.1 การสร้างความตระหนัก ประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้

1.3.1.1 การประชุมชี้แจง วันที่ 24 สิงหาคม 2553

1.3.1.2 การประชุมชี้แจง วันที่ 25-31 สิงหาคม 2553

1.3.1.3 การฝึกอบรม วันที่ 18 – 19 ตุลาคม 2553

1.3.2 การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประกอบด้วยกิจกรรม ดังนี้

1.3.2.1 การสังเกตการปฏิบัติงาน วันที่ 8-12 พฤศจิกายน 2553

1.3.2.2 การรายงาน วันที่ 8-9 ธันวาคม 2553

1.3.2.3 การประชุม วันที่ 15 ธันวาคม 2553

2. ชั้นปฏิบัติการ (Action)

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้จัดกิจกรรมที่จะนำไปสู่การพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในมาตรฐานด้านการเรียนการสอน มี 2 กลยุทธ์

2.1 การสร้างความตระหนัก

2.1.1 กิจกรรมการประชุมชี้แจง

2.1.2 กิจกรรมการศึกษาเอกสาร

2.1.3 การฝึกอบรม

2.2 การนิเทศ กำกับติดตาม

2.2.1 กิจกรรมการสังเกต

2.2.2 กิจกรรมการรายงาน

2.2.3 กิจกรรมการประชุม

3. ขั้นการสังเกต (Observation)

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลในกิจกรรมแต่ละกิจกรรมจากการดำเนินกิจกรรม ดังนี้

3.1 การสร้างความตระหนัก

3.1.1 การประชุมชี้แจง

3.1.1.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ สังเกตและการบันทึกการปฏิบัติงาน

3.1.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบบันทึกการปฏิบัติงาน

3.1.1.3 แหล่งข้อมูล คือ ผู้ร่วมวิจัยและครูในโรงเรียน

3.1.1.4 การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติงานหลังการประชุมชี้แจง สัมภาษณ์ครูเกี่ยวกับเกี่ยวกับเป้าหมายการจัดการศึกษาและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การวิเคราะห์ทัศนคติของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนรายบุคคล การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและของผู้อื่น การประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน การนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพเพื่อนำไปสู่การพัฒนา การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในมาตรฐานด้านการเรียนการสอนตามมาตรฐานที่ 10 และบันทึกการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

3.1.2 การศึกษาเอกสาร

3.1.2.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ สังเกตและการบันทึกการปฏิบัติงาน

3.1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบบันทึกการปฏิบัติงาน

3.1.2.3 แหล่งข้อมูล คือ ผู้ร่วมวิจัยและครูในโรงเรียน

3.1.2.4 การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติงานหลังการศึกษาเอกสาร สัมภาษณ์ครูและบันทึกการปฏิบัติงาน กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและครูในโรงเรียน

3.1.3 การฝึกอบรม

3.1.3.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ สังเกตและ การบันทึกการปฏิบัติงาน

3.1.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบบันทึกการปฏิบัติงาน

3.1.3.3 แหล่งข้อมูล คือ วิทยากร ผู้ร่วมวิจัยและครูในโรงเรียน

3.1.3.4 การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติงานหลังการฝึกอบรม สัมภาษณ์ครูเกี่ยวกับเพื่อให้ครูเกิดความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่อง เป้าหมายการจัดการศึกษาและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การวิเคราะห์ ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนรายบุคคล การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและของผู้อื่น การประเมินผลการเรียนการสอนที่ สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน การนำผลการประเมินมา ปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของ ผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในมาตรฐาน ด้านการเรียนการสอน ตามมาตรฐานที่ 10 และบันทึกการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน

3.2 การนิเทศ กำกับติดตาม

3.2.1 การสังเกต

3.2.1.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ สังเกตและ การบันทึกการปฏิบัติงาน

3.2.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ แบบ สังเกต และแบบบันทึกการปฏิบัติงาน

3.2.1.3 แหล่งข้อมูล คือ ผู้ร่วมวิจัยและครูในโรงเรียน

3.2.1.4 การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติงานหลังการออกเยี่ยม สัมภาษณ์ครูและบันทึกผลการปฏิบัติงานกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและครูใน โรงเรียน

3.2.2 การรายงาน

3.2.2.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ สังเกตและ การบันทึกการปฏิบัติงาน

3.2.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบบันทึกการปฏิบัติงาน

3.2.2.3 แหล่งข้อมูล คือ ผู้ร่วมวิจัยและครูในโรงเรียน

3.2.2.4 การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติงานหลังการออกเยี่ยม สัมภาษณ์ครูและบันทึกผลการปฏิบัติงานกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและครูในโรงเรียน

3.2.3 การประชุม

3.2.3.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ สังเกตและการบันทึกการปฏิบัติงาน

3.2.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบบันทึกการปฏิบัติงาน

3.2.3.3 แหล่งข้อมูล คือ ผู้ร่วมวิจัยและครูในโรงเรียน

3.2.3.4 การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติงานหลังการประชุมว่าดำเนินงานตามขั้นตอนเกี่ยวกับเป้าหมายการจัดการศึกษาและหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 การวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนรายบุคคล การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและของผู้อื่น การประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน การนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพเพื่อนำไปสู่การพัฒนา การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในมาตรฐานด้านการเรียนการสอน ตามมาตรฐานที่ 10 ถูกต้องหรือไม่ สัมภาษณ์ครูและบันทึกผลการปฏิบัติงาน กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและครูในโรงเรียน

4. ขั้นตอนผล (Reflection)

4.1 กลยุทธ์การสร้างความตระหนัก

4.1.1 กิจกรรมการศึกษาเอกสาร

4.1.1.1 วิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาเอกสารของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและครูในโรงเรียน

4.1.1.2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยแบบบันทึก การสัมภาษณ์ แบบบันทึก การสังเกต และแบบบันทึกการปฏิบัติงาน

4.1.2 กิจกรรมการประชุมชี้แจง

4.1.2.1 วิเคราะห์ข้อมูลการประชุมชี้แจง

4.1.2.2 วิเคราะห์ข้อมูลโดย แบบบันทึกการสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสังเกต และแบบบันทึกการปฏิบัติงาน

4.1.3 การฝึกอบรม

4.1.3.1 วิเคราะห์ข้อมูลการฝึกอบรม

4.1.3.2 วิเคราะห์ข้อมูลโดย แบบบันทึกการสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสังเกต และแบบบันทึกการปฏิบัติงาน

4.2 กลยุทธ์การนิเทศ กำกับติดตาม

4.2.1 การสังเกต

4.2.1.1 วิเคราะห์ข้อมูลการสังเกต

4.2.1.2 วิเคราะห์ข้อมูลโดย แบบบันทึกการสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสังเกต และแบบบันทึกการปฏิบัติงาน

4.2.2 การรายงาน

4.2.2.1 วิเคราะห์ข้อมูลการรายงาน

4.2.2.2 วิเคราะห์ข้อมูลโดย แบบบันทึกการสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสังเกต และแบบบันทึกการปฏิบัติงาน

4.2.3 การประชุม

4.2.3.1 วิเคราะห์ข้อมูลการประชุม

4.2.3.2 วิเคราะห์ข้อมูลโดย แบบบันทึกการสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสังเกต และแบบบันทึกการปฏิบัติงาน

วงรอบที่ 2

รายละเอียดในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมาตรฐานด้านการเรียนการสอนของโรงเรียนวัดทางพูน ในวงรอบที่ 2 ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ขึ้นวางแผน (Planning) ดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมาตรฐานด้านการเรียนการสอน ตามกรอบการวิจัย โดยผู้วิจัยร่วมกับผู้ร่วมวิจัยนำกิจกรรมที่ได้สะท้อนผลการพัฒนาในวงรอบที่ 1 ที่ยังเป็นปัญหาและยังไม่เป็นที่พอใจในการดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนการสร้างควมตระหนักและกิจกรรมตามขั้นตอนการนิเทศ กำกับติดตาม นำมาวิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในการดำเนินงาน พบว่าครูยังมีปัญหาเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จากปัญหาดังกล่าวกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ประชุมปรึกษาหารือเพื่อหาแนวทาง

วิธีการในการพัฒนา จึงได้กำหนดกลยุทธ์ในการพัฒนาโดยใช้กิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศ กำกับ ติดตาม และจะดำเนินงานในวงรอบที่ 2 ตั้งแต่เดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ 2554

2. ชั้นปฏิบัติการ (Action)

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้จัดกิจกรรมที่จะนำไปสู่การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

2.1 การสร้างความตระหนัก

2.1.1 กิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.1.1.1 เป้าหมายของกิจกรรม เพื่อให้ครูเกิดความรู้ ความเข้าใจ เห็นความสำคัญในเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพ ภายในมาตรฐานด้านการเรียนการสอน ของโรงเรียนวัดทางพูน ตามมาตรฐานที่ 10

2.1.1.2 ระยะเวลาในการปฏิบัติ 18 มกราคม 2554

2.1.1.3 ผู้เกี่ยวข้อง กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและครูในโรงเรียน

2.1.1.4 วิธีปฏิบัติ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้กับครูทุกคนที่ห้องประชุม โรงเรียนวัดทางพูน เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2 การนิเทศ กำกับติดตาม

2.2.1 กิจกรรมการสังเกต

2.2.1.1 เป้าหมายของกิจกรรม เพื่อนิเทศ กำกับ ติดตามในเรื่องการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อนำไปสู่การพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในมาตรฐาน ด้านการเรียนการสอน ตามมาตรฐานที่ 10

2.2.1.2 ระยะเวลาในการปฏิบัติ 20-25 กุมภาพันธ์ 2554

2.2.1.3 ผู้เกี่ยวข้อง กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและครูในโรงเรียน

2.2.1.4 วิธีปฏิบัติ ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยออกเยี่ยมครูในโรงเรียนทุกคน ที่ห้องเรียน หรือห้องพิเศษอื่นๆ แล้วสังเกต สัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในมาตรฐานด้านการเรียนการสอน ตามมาตรฐานที่ 10

3. ขั้นการสังเกต (Observation)

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการดำเนินกิจกรรม ดังนี้

3.1 การสร้างความตระหนัก

3.1.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

3.1.1.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ สังเกต

3.1.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ แบบ

สังเกต และแบบบันทึกการปฏิบัติงาน

3.1.1.3 แหล่งข้อมูล คือ ผู้ร่วมวิจัยและครูในโรงเรียน

3.1.1.4 การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติงานจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ สัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและครูในโรงเรียน

3.2 การนิเทศ กำกับติดตาม

3.2.1 การสังเกต

3.2.1.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ สังเกตและการ บันทึกการปฏิบัติงาน

3.2.1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบบันทึกการปฏิบัติงาน

3.2.1.3 แหล่งข้อมูล คือ ผู้ร่วมวิจัยและครูในโรงเรียน

3.2.1.4 การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติงานหลังการออกเยี่ยม สัมภาษณ์ครูและบันทึกผลการปฏิบัติงานกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและครูในโรงเรียน

4. ขั้นสะท้อนผล (Reflection)

4.1 กลยุทธ์การสร้างความตระหนัก

4.1.1 กิจกรรมการศึกษาเอกสาร

4.1.1.1 วิเคราะห์ข้อมูลการประชุมเชิงปฏิบัติการของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและครูในโรงเรียน

4.1.1.2 วิเคราะห์ข้อมูลโดยแบบบันทึก การสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสังเกต

4.2 กลยุทธ์การนิเทศ กำกับติดตาม

4.2.1 การสังเกต

4.2.1.1 วิเคราะห์ข้อมูลการสังเกต

4.2.1.2 วิเคราะห์ข้อมูลโดย แบบบันทึกการสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสังเกต และแบบบันทึกการปฏิบัติงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลจำแนกตามลักษณะของการใช้งานดังนี้

1. ประเภทของเครื่องมือ มีดังนี้

- 1.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
- 1.2 แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม
- 1.3 แบบบันทึกการปฏิบัติงาน
- 1.4 แบบสำรวจข้อมูล

2. ลักษณะของเครื่องมือ

2.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทุกกิจกรรม

2.2 แบบสังเกตแบบมีส่วนร่วม ใช้สังเกตการดำเนินงานและสังเกตพฤติกรรม การปฏิบัติงานของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลทุกกิจกรรม

2.3 แบบบันทึกการปฏิบัติงาน ใช้บันทึกผลการดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรม

2.4 แบบสำรวจข้อมูล ใช้สำรวจเอกสารหลักฐานต่างๆที่เป็นร่องรอยการปฏิบัติงานตามการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในด้านการเรียนการสอน ในระยะที่ 1 และระยะที่ 2

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะที่ 1 ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยจะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยศึกษาสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในมาตรฐานด้านการเรียนการสอน ของโรงเรียนวัดทางพูน ว่ามาตรฐานใดที่ยังไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ควรปรับปรุงหรือพัฒนา โดยการศึกษาข้อมูลจากรายงานการประเมินตนเอง ปี 2552 และจากการสำรวจร่องรอยเอกสารการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียน จำนวน 22 คน ตามจุดมุ่งหมายข้อที่ 1 จากนั้นจะดำเนินการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในมาตรฐานด้านการเรียนการสอน ตามมาตรฐานที่ 10

ระยะที่ 2 เป็นระยะที่ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน
มาตรฐานด้านการเรียนการสอน โดยมีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยกำหนดเป็น 2 วงรอบ ดังนี้

วงรอบที่ 1 ระหว่างวันที่ 24 สิงหาคม 2553 – 15 ธันวาคม 2554

วงรอบที่ 2 ระหว่างวันที่ 18 มกราคม 2554 – 25 กุมภาพันธ์ 2554

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การจัดกระทำกับข้อมูล ได้ดำเนินการดังนี้

ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในแบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบสำรวจและ
แบบบันทึกการปฏิบัติงาน

การตรวจสอบหลายมิติด้านข้อมูล (Data Traingulation) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล
หนึ่งจากคนหลายคนหรือเก็บข้อมูลจากคนเดิมแต่ต่างเวลาหรือต่างสถานที่กัน

1.3 การตรวจสอบหลายมิติด้านผู้ศึกษา (Investigator Traingulation) เป็นการสะท้อน
ประเด็นการศึกษาจากกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการพัฒนาทุกขั้นตอน

1.4 การตรวจสอบหลายมิติด้านวิธีการ (Methodlogital Traingulation) เป็นการใช้เทคนิค
การเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธีเช่น ใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ การบันทึกการปฏิบัติงานการศึกษา
เอกสาร

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 การวิเคราะห์การพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในมาตรฐานด้าน
การเรียนการสอน แยกวิเคราะห์ ดังนี้

2.1.1 การวิเคราะห์การพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในมาตรฐาน
ด้านการเรียนการสอนวงรอบที่ 1 ในการวิเคราะห์ตอนนี้เป็นการวิเคราะห์กลยุทธ์และกิจกรรมของ
กลยุทธ์ว่าได้ดำเนินการได้ตามเป้าหมายหรือไม่ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบพรรณนาวิเคราะห์

2.1.2 การวิเคราะห์การพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
ด้านการเรียนการสอนวงรอบที่ 2 ซึ่งเป็นกรวิเคราะห์กิจกรรมที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายในวงรอบที่ 1
และนำมาพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบพรรณนาวิเคราะห์

2.2 การวิเคราะห์ผลการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในมาตรฐาน
ด้านการเรียนการสอน โดยแยกวิเคราะห์ ดังนี้

2.2.1 การวิเคราะห์ผลการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในมาตรฐานด้านการเรียนการสอน ในวงรอบที่ 1 ซึ่งเป็นการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของการพัฒนาตามขั้นตอนของการปฏิบัติงาน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบเชิงบรรยาย

2.2.2 การวิเคราะห์ผลการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในด้านการเรียนการสอน ในวงรอบที่ 2 ซึ่งเป็นการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของการพัฒนาตามขั้นตอนของการปฏิบัติงานที่ยังไม่เป็นไปตามที่ต้องการในวงรอบที่ 1 โดยใช้วิธีการวิเคราะห์แบบเชิงบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

1. จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมาตรฐานด้านการเรียนการสอน มาตรฐานที่ 10 ของโรงเรียนวัดทางปูน อำเภอเฉลิมพระเกียรติ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 สรุปได้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 ครูมีความรู้ความเข้าใจในเป้าหมายการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน อยู่ในระดับปรับปรุง

ตัวบ่งชี้ที่ 2 ครูมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับปรับปรุง

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับปรับปรุง

ตัวบ่งชี้ที่ 4 ครูมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและของผู้อื่น อยู่ในระดับพอใช้

ตัวบ่งชี้ที่ 5 ครูมีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน อยู่ในระดับปรับปรุง

ตัวบ่งชี้ที่ 6 มีการนำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ อยู่ในระดับพอใช้

ตัวบ่งชี้ที่ 7 มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ อยู่ในระดับปรับปรุง

ผู้วิจัยสรุปผลจากการศึกษาเพื่อจัดเก็บเป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนพัฒนาตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ให้อยู่ในระดับดี

จากการศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มาตรฐานด้านการเรียนการสอน มาตรฐานที่ 10 ซึ่งอยู่ในระดับปรับปรุง จึงได้ทำการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มาตรฐานด้านการเรียนการสอนตามตัวบ่งชี้มาตรฐานที่ 10 โรงเรียนวัดทางปูน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 สามารถสรุปผลได้ 2 ประเด็น ดังนี้

1. กลยุทธ์ในการพัฒนา
2. ผลการพัฒนา

1. กลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนา

ใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา 2 กลยุทธ์ ได้แก่ การสร้างความตระหนัก และการนิเทศ กำกับ ติดตาม ทั้ง 2 กลยุทธ์ สามารถสรุปผลการดำเนินการพัฒนาได้ ดังนี้

1.1 การสร้างความตระหนัก

วงรอบที่ 1 กลยุทธ์การสร้างความตระหนักมี 3 กิจกรรม ได้แก่ การศึกษาเอกสาร การประชุมชี้แจง การฝึกอบรม การสรุปผลการสร้างความตระหนัก ทั้ง 3 กิจกรรม ผลการพัฒนา พบว่ากลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลมีความรู้ความเข้าใจและนำมาปฏิบัติได้ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในทางพัฒนามาตรฐานด้านการเรียนการสอน ตามตัวบ่งชี้ของมาตรฐานที่ 10

1.2 การนิเทศ กำกับ ติดตาม

วงรอบที่ 1 มีการใช้กลยุทธ์การนิเทศ กำกับ ติดตาม 3 กิจกรรม ได้แก่ การสังเกต การปฏิบัติงาน การรายงาน และการประชุม พบว่า ในวงรอบที่ 1 การพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มาตรฐานด้านการเรียนการสอน ตามตัวบ่งชี้มาตรฐานที่ 10 มีเป้าหมาย เพื่อให้กลุ่มผู้วิจัยและครู โรงเรียนวัดทางพูน มีความรู้ความเข้าใจและสามารถพัฒนาการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มาตรฐานด้านการเรียนการสอน ตามตัวบ่งชี้มาตรฐานที่ 10 โดยใช้กลยุทธ์ การนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา ภายใน มาตรฐานด้านการเรียนการสอน ตัวบ่งชี้ในมาตรฐานที่ 10 คือ ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผลการพัฒนาช่วยทำให้ผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล มีความรู้ ความเข้าใจ และนำความรู้มาปฏิบัติได้ถูกต้องสมบูรณ์สามารถใช้เป็น สารสนเทศ เพื่อประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนได้

2. ผลการพัฒนา

วงรอบที่ 1 ผลการพัฒนาโดยใช้กลยุทธ์การสร้างความตระหนักและการนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อพัฒนามาตรฐานด้านการเรียนการสอน ตามตัวบ่งชี้ของมาตรฐานที่ 10 พบว่ากลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลมีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำความรู้ มาปฏิบัติได้ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในการพัฒนาในทางที่ดีขึ้น 6 ตัวบ่งชี้ คือ 1) การจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) การวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียน 3) การใช้เทคโนโลยีในการในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง และผู้เรียน 4) การประเมินผลการเรียนการสอน 5) การนำผลการประเมินมาพัฒนาผู้เรียนให้เต็ม

ศักยภาพ 6) การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ แต่ยังมีประเด็นที่ยังไม่ได้รับการพัฒนา คือ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กลุ่มผู้วิจัยจึงนำไปพัฒนาต่อในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์ การสร้างความตระหนักและ การนิเทศ กำกับ ติดตาม

ผลการพัฒนางวงรอบที่ 2

ผลการดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 (Reflection on Action Research Spiral No. 2) โดยใช้กลยุทธ์การสร้างความตระหนักและการนิเทศ กำกับ ติดตาม จากผล เพื่อพัฒนาครูในเรื่องการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่าครูมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดการเรียนรู้เพิ่มขึ้น สามารถนำความรู้ ความเข้าใจไปออกแบบการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ถูกต้อง แต่ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน มีความเห็นว่าหลังจากการดำเนินการพัฒนาครูในเรื่องการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้กับคณะครู โรงเรียนวัดทางพูนให้มีการเปลี่ยนแปลงในทางพัฒนาได้ถูกต้องตามกระบวนการ แต่ยังพบปัญหาที่คือกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ยังขาดการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม จึงทำให้การดำเนินงานยังติดขัดอยู่บ้าง กลุ่มผู้ร่วมวิจัยจึงลงความเห็นว่าการศึกษาเอกสารทางวิชาการ การนิเทศร่วมกันเป็นวิธีการช่วยในการพัฒนา การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มาตรฐานด้านการเรียนการสอนที่จะสามารถทำให้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกิดการพัฒนาและลดปัญหาในการดำเนินการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มาตรฐานด้านการเรียนการสอน มาตรฐานที่ 10 หดไป

การพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มาตรฐานด้านการเรียนการสอนของโรงเรียนวัดทางพูน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จากการพัฒนาโดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ในการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มาตรฐานด้านการเรียนการสอน มาตรฐานที่ 10 ครูมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มี 7 ตัวบ่งชี้ ซึ่งต้องดำเนินการพัฒนา 1) ความรู้ ความเข้าใจในเป้าหมายการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) การวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล 3) ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและของผู้อื่น 5) การประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน 6) นำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ 7) มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ

อภิปรายผล

วงรอบที่ 1 การพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมาตรฐานด้านการเรียนการสอน พัฒนาด้วยกลยุทธ์ คือ การสร้างความตระหนักและการนิเทศ กับ ติดตาม พัฒนาให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความรู้ความเข้าใจและนำมาปฏิบัติให้บรรลุตัวบ่งชี้ได้ในเรื่อง 1) ความรู้ ความเข้าใจในเป้าหมายการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) การวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล 3) ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและของผู้อื่น 5) การประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียน และอิงพัฒนาการของผู้เรียน 6) นำผลการประเมินมาปรับเปลี่ยนการเรียน การสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ 7) มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ ให้นำความรู้ความเข้าใจไปใช้ได้ถูกต้อง สามารถที่จะนำไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นสารสนเทศในการประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542, 6) ได้กล่าวไว้ว่าการดำเนินการศึกษาให้มีคุณภาพตามที่พึงประสงค์ได้จำเป็นต้องมีกระบวนการในการพัฒนาคุณภาพอย่างมีระบบ กล่าวคือต้องมีการพัฒนาบุคลากรทุกระดับที่เกี่ยวข้องให้มีคุณภาพในการปฏิบัติงาน ทุ่มความพยายามเพื่อการศึกษาอย่างแท้จริง พัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ พัฒนาและจัดหาสื่อตลอดจนเลือกสรรนำไปใช้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาและกลุ่มผู้เรียน

วงรอบที่ 2 การพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มาตรฐานด้านการเรียนการสอนผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัย จัดการพัฒนาด้วยกลยุทธ์การสร้าง ความตระหนัก โดยจัดกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อพัฒนาในเรื่องการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ถูกต้องจากการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ร่วมวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพิ่มขึ้น สามารถที่จะนำไปปฏิบัติได้และจัดทำได้ถูกต้อง ผลจากการปฏิบัติกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลสำคัญสามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (กรมวิชาการ, 2545, 7 - 8) ได้กล่าวไว้ว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งมุ่งสร้างความมั่นใจให้ผู้เกี่ยวข้องว่าผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและจะพัฒนาให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานนั้น สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจเพื่อจัดทำแผน

ผลจากการนำขั้นตอนของหลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการมาใช้ในการพัฒนาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มาตรฐานด้านการเรียนการสอน โดยอาศัยกลยุทธ์การสร้าง ความตระหนักและการนิเทศ กำกับ ติดตาม ดำเนินการติดต่อกัน 2 วงรอบผู้ศึกษาค้นคว้าเห็นว่า มีประโยชน์ต่อการดำเนินงานเป็นอย่างมาก เนื่องจากการปฏิบัติงานเป็นกลุ่มพิจารณาวิเคราะห์ ร่วมกันเพื่อให้ได้แนวทางที่ดีที่สุดตามมติของกลุ่มที่ศึกษา และสามารถเข้าถึงสภาพบรรยากาศ ในการปฏิบัติงานการจัดเก็บข้อมูลการพัฒนาและการแก้ไขปัญหาจึงเป็นไปในลักษณะที่ทุกคนมีส่วนร่วม เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการให้ความร่วมมือ นำเสนอแนวคิดในการแก้ไขปัญหาขึ้น จากการดำเนินงาน ดังกล่าวทำให้การดำเนินการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพคุณภาพการศึกษาตาม มาตรฐานด้านการเรียนการสอน เป็นไปอย่างราบรื่นและเป็นที่น่าสนใจของผู้วิจัยเป็นอย่างมาก ซึ่งจะส่งผล ต่อการพัฒนามาตรฐานด้านการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพปัญหาและอุปสรรค การนำ หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการมาใช้ในการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มาตรฐานด้านการเรียนการสอน ตามตัวบ่งชี้มาตรฐานที่ 10 ในครั้งนี้ พบปัญหาอุปสรรค คือ โรงเรียนขาดเอกสารทางวิชาการ งานวิจัย และข้อมูลที่ทันสมัยในการศึกษาค้นคว้าในการประกอบ การพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมาตรฐาน ด้านการเรียนการสอน เพื่อที่จะนำมาศึกษาค้นคว้าและอ้างอิงในการพัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในมาตรฐานการเรียนการสอนของโรงเรียนเพื่อทำให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพด้านการเรียน การสอนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. การศึกษาครั้งนี้ แม้จะเกิดผลดีในการพัฒนา แต่ก็มีปัญหาเกิดขึ้นหลายประการ เช่น ความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียน ความต่อเนื่องของการดำเนินกิจกรรม และความต่อเนื่องของ การปฏิบัติงาน ปัญหาเหล่านี้ควรนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้เพื่อพิจารณาหามาตรการป้องกัน ไม่ให้เกิดปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้น
2. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คัดเลือกเฉพาะประเด็นศึกษาที่มีปัญหาของโรงเรียนที่ต้องการ ศึกษา ค้นคว้า ไม่ครอบคลุมทุกประเด็นของการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามระบบ การประกันคุณภาพการศึกษา เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านเวลา การนำไปใช้ควรศึกษาให้ครอบคลุมทุกประเด็น จึงจะเห็นภาพที่ชัดเจน
3. แนวทางในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นรูปแบบที่ค่อนข้างสมบูรณ์เนื่องจากใช้รูปแบบ การวิจัยเชิงปฏิบัติการ PAOR ด้วยการใช้กลยุทธ์ของการสร้างความตระหนักและการนิเทศ กำกับ

ติดตาม ผลการดำเนินงานเกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และนำผลไปใช้ประโยชน์จริง บุคคลหรือหน่วยงานใดที่จะทำการศึกษาค้นคว้าในลักษณะเดียวกันนี้ ควรนำรูปแบบนี้ไปใช้หรือปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. ควรจัดให้มีเทคโนโลยีที่สามารถเก็บรวบรวมสารสนเทศต่างๆ ของโรงเรียนให้เป็นระบบ สืบค้นได้ง่ายเป็นจริงตามปัจจุบัน เพื่อนำเสนอสารสนเทศเมื่อมีความต้องการในการใช้อ้างอิง

5. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานเฉพาะกรณีโรงเรียนทำให้เห็นผลในวงแคบจึงควรมีการเปรียบเทียบกับโรงเรียนอื่น

6. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานเฉพาะ สามารถนำไปเป็นข้อเสนอเทศในการพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรโรงเรียนต่อไป

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยต่อไป

1. การวิจัยเพื่อพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน มาตรฐานด้านการเรียนการสอน ควรจัดทำทั้งระบบครบทุกมาตรฐานและตัวบ่งชี้เพื่อใช้อ้างอิงในการบริหารโรงเรียน

2. ควรศึกษาวิธีการการพัฒนากการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของโรงเรียนในหลายๆ ด้าน

3. ควรมีระยะเวลาในการวิจัยมากกว่านี้ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องและทราบสภาพปัญหาที่แท้จริง